



Violența domestică

Definire

Violența în familie reprezintă orice acțiune fizică sau verbală săvârșită cu intenție de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă o suferință fizică, psihică, sexuală sau un prejudiciu material. Constituie, de asemenea, violență în familie împiedicarea femeii de a-și exercita drepturile și libertățile fundamentale.

Membru de familie – definiție

Prin membru de familie se înțelege:

- soțul;
- ruda apropiată.

De efectele prezentei legi beneficiază și persoanele care au stabilit relații asemănătoare celor dintre soți sau dintre părinți și copil, dovedite pe baza anchetei sociale.

Atribuțiile asistenților familiari

Asistenții familiari sunt asistenți sociali autorizați de agenție pentru asigurarea asistenței specifice relațiilor familiale.

Asistenții familiari își desfășoară activitatea în următoarele instituții:

- compartimente specializate din cadrul direcțiilor teritoriale pentru dialog, familie și solidaritate socială;
- servicii publice de asistență socială;
- adăposturi;
- alte unități pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

În activitatea lor asistenții familiari au următoarele atribuții:

- identifică și țin evidența familiilor în care apar conflicte ce pot cauza violențe;

- urmăresc desfășurarea activității de prevenire a violenței în familie;
- identifică soluții neviolente prin legătură cu persoanele în cauză;
- solicită sprijinul unor persoane fizice sau juridice pentru rezolvarea situațiilor care generează violența în familie;
- monitorizează respectarea drepturilor persoanelor nevoite să recurgă la serviciile adăposturilor.

În cazul în care constată acte de violență în familie împotriva minorilor, asistenții familiari sunt obligați să acorde de îndată asistența necesară și să sesizeze serviciul public specializat de la nivel local.

Asistenții familiari instrumentează cazul împreună cu persoana desemnată de Ministerul Administrației și Internelor.

Atribuții

Persoanele desemnate de autoritățile publice pentru instrumentarea cazurilor de violență în familie vor avea următoarele atribuții principale:

- monitorizarea cazurilor de violență în familie din sectorul sau unitatea teritorială deservită; culegerea informațiilor asupra acestora; întocmirea unei evidențe separate; asigurarea accesului la informații la cererea organelor judiciare și a părților sau reprezentanților acestora;
- informarea și sprijinirea lucrătorilor poliției care în cadrul activității lor specifice întâlnesc situații de violență în familie;
- identificarea situațiilor de risc pentru părțile implicate în conflict și îndrumarea acestora spre servicii de specialitate;
- colaborarea cu instituții locale de protecție a copilului și raportarea cazurilor, în conformitate cu legislația în vigoare;
- îndrumarea părților aflate în conflict în vederea medierii;
- solicitarea de informații cu privire la rezultatul medierii;
- instrumentarea cazului împreună cu asistentul familial.

În cazul comiterii actelor de violență în familie, organele de poliție intervin la sesizarea victimei, a altui membru de familie, a unei autorități sau din oficiu.

Lucrătorul de poliție va anunța imediat autoritatea competentă la nivel local, în legătură cu situația victimei.

Medierea în cazurile de violență în familie

Cazurile de violență în familie pot fi supuse medierii la cererea părților. Persoanele cu atribuții în instrumentarea unui caz de violență în familie vor îndruma părțile în acest sens.

Prevenirea situațiilor conflictuale și medierea între membrii familiei se realizează prin intermediul consiliului de familie sau de către mediatori autorizați, dar medierea nu împiedică desfășurarea procesului penal sau aplicarea dispozițiilor legale.

Centrele pentru adăpostirea victimelor violenței în familie

Centrele pentru adăpostirea victimelor violenței în familie, denumite în continuare adăposturi, sunt unități de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, care asigură protecție, găzduire, îngrijire și consiliere victimelor violenței în familie, nevoite să recurgă la acest serviciu de asistență socială.

Primirea victimelor în adăpost se face numai în caz de urgență sau cu aprobarea scrisă a asistentului familial, atunci când izolarea victimei de agresor se impune ca măsura de protecție. Persoanelor care au comis actul de agresiune le este interzis accesul în incinta adăpostului unde se găesc victimele.

Izolarea de agresori a victimelor se face cu consimțământul acestora sau, după caz, al reprezentantului legal.

Adăposturile pot fi:

- publice;
- private;
- în parteneriat public-privat li se înființează numai cu avizul agenției.

Înființarea, organizarea și funcționarea adăposturilor publice se aprobă prin hotărâri ale consiliilor județene sau, după caz, ale consiliilor locale, respectiv ale sectoarelor mun. București. Finanțarea adăposturilor publice se asigură din bugetele locale.

Adăposturile publice trebuie să asigure gratuit, pe o perioadă determinată, asistența familială atât victimei, cât și minorilor aflați în îngrijirea acesteia, protecție împotriva agresorului, îngrijire medicală, hrană, cazare, asistență psihologică și consiliere juridică, potrivit instrucțiunilor de organizare și funcționare.

Adăposturile private și cele în parteneriat public-privat pot fi înființate numai de către furnizorii de servicii sociale, acreditați în condițiile legii.

În cazul adăposturilor prevăzute la alin. (8), utilizarea sumelor alocate de la bugetul de stat sau, după caz, de la bugetele locale se supune controlului organelor abilitate de lege.

În cazul acordării de subvenții adăposturilor private sau în parteneriat public-privat, instituția care a acordat subvenția poate participa la administrarea unității în cauză sau monitorizează oportunitatea folosirii fondurilor

Centrele de recuperare

- Centrele de recuperare pentru victimele violenței în familie sunt unități de asistență socială cu sau fără personalitate juridică care asigură găzduirea, îngrijirea, precum și reabilitarea și reinsertia socială a acestora.
- Centrele de asistență destinate agresorilor sunt unități de asistență socială cu sau fără personalitate juridică care asigură în regim rezidențial sau semirezidențial reabilitarea și reinsertia socială a acestora, măsuri educative, precum și consiliere și mediere familială.
- Tratamentele psihiatrice, de dezalcoolizare și dezintoxicare acordate prin centrele de asistență destinate agresorilor se asigură în spitalele sau unitățile sanitare cu care s-au încheiat convenții.

Măsuri de protejare a victimelor violenței în familie

În cursul urmăririi penale sau al judecării instanța de judecată, la cererea victimei sau din oficiu, ori de câte ori există probe sau indicii temeinice că un membru de familie a săvârșit un act de violență cauzator de suferințe fizice sau psihice asupra unui alt membru, poate dispune, în mod provizoriu, una dintre măsurile prevăzute la art. 113 și 114 din Codul penal, precum și măsura interzicerii de a reveni în locuința familiei.

Măsurile prevăzute la alin. (1) încetează la dispariția stării de pericol care a determinat luarea acestora.

Câte un exemplar al încheierii se înmânează părților, iar în cazul lipsei unei părți, încheierea se afișează la ușa locuinței.



Încheierea instanței poate fi atacată separat cu recurs, în termen de 3 zile de la pronunțare pentru cei prezenți și de la comunicare pentru cei lipsă. Recursul nu este suspensiv de executare.

Sanțiuni

Constituie contravenții, dacă, potrivit legii penale, nu constituie infracțiuni, și se sancționează cu amendă între 10.000.000 lei și 50.000.000 lei, următoarele fapte:

- refuzul primirii în adăpost ori refuzul de a acorda, la solicitarea motivată a asistentului familial, îngrijire medicală gratuită celui aflat în suferință vizibilă, pentru înlăturarea consecințelor violențelor;
- schimbarea destinației adăpostului.

Constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 5.000.000 lei și 10.000.000 lei refuzul părăsirii adăpostului, indiferent de motiv, în momentul în care condițiile care au determinat internarea au dispărut.

Constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 5.000.000 lei și 10.000.000 lei încercarea persoanei care a comis acte de agresiune de a pătrunde în incinta adăpostului în care se află sau crede că se află victima.

Contravențiile se constată și sancțiunile se aplică, conform legii, de către asistenții familiali, primar sau împuterniciții acestuia.